

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Lubomíra Majerčíka, ve věci

žalobce: **J. B.**
zastoupen advokátem Mgr. Zdeňkem Burdou
sídlem Lecnínová 3033/7, 106 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje**
sídlem tř. Tomáše Bati 21, 761 90 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. KUZZL 92293/2023,
sp. zn. KUSP 83739/2023 PŽÚ

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 10. 2023, č. j. KUZZL 92293/2023, sp. zn. KUSP 83739/2023 PŽÚ, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu Uherský Brod, odboru

obecního živnostenského úřadu (dále jen „živnostenský úřad“) ze dne 24. 8. 2023, č. j. OZU/3191/23/Klu/5, sp. zn. OZU/3191/23/Klu (dále jen „rozhodnutí živnostenského úřadu“), kterým bylo žalobci zrušeno živnostenské oprávnění k provozování živnosti s předmětem podnikání „*Silniční a motorová doprava – osobní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o největší povolené hmotnosti nepřesahující 3,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí a nákladní mezinárodní provozovaná vozidly nebo jízdními soupravami o nejvyšší povolené hmotnosti nepřesahující 2,5 tuny určenými k přepravě zvířat nebo věcí, osobní provozovaná vozidly určenými pro přepravu nejvýše 9 osob včetně řidiče*“, neboť žalobce nesplňoval podmínku bezúhonnosti jako všeobecnou podmínku provozování živnosti.

II. Obsah žaloby

2. Napadené rozhodnutí je nesprávné, nezákonné a zasahuje do ústavně zaručených základních práv a svobod. Řízení před žalovaným a živnostenským úřadem trpí vadami představujícími podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Řízení dále trpí vadami představujícími nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů. Skutkový stav nebyl dostatečně zjištěn – nebylo řádně odůvodněno, proč došlo ke zrušení živnostenského oprávnění k provozování živnosti.
3. Nelze souhlasit s důvodem zrušení živnostenského oprávnění (nesplnění podmínky stanovené § 6 odst. 1 písm. b) zákona č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (dále jen „živnostenský zákon“), tj. bezúhonnost ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona). Trestná činnost nesouvisí s podnikáním a jsou dány výjimečné okolnosti, pro které by mu živnostenské oprávnění mělo být ponecháno. Podnikání je jediný zdroj příjmů žalobce, má povinnost živit rodinu a je mu stanoveno výživné.
4. Z popsanych důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí, stejně jako rozhodnutí prvostupňového orgánu, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

5. Byla naplněna podmínka formálního i materiálního znaku ztráty bezúhonnosti. Žalobce se svého protiprávního jednání dopustil v postavení osoby samostatně výdělečně činné, a to jako podnikatel, resp. provozovatel autobusové dopravy. Žalovaný dospěl k závěru, že ve spojení s testem proporcionality je na místě živnostenské oprávnění žalobce k předmětné koncesované živnosti zrušit. Nelze přihlížet k finanční závislosti podnikatele na živnostenském oprávnění, pokud na jeho základě porušuje právní předpisy a dotýká se práv a oprávněných zájmů třetích osob. Žalovaný navrhuje zamítnutí žaloby.

IV. Posouzení věci soudem

6. Krajský soud v Brně (dále jen „soud“) v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení ústního jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí živnostenského úřadu včetně řízení předcházejícího jeho vydání, a shledal, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
7. V projednávané věci je předmětem sporu postup správních orgánů, které přistoupily ke zrušení živnostenského podnikání žalobce z důvodu nesplnění podmínky bezúhonnosti.
8. Soud při meritorním posouzení důvodnosti žaloby vyšel zejména z následující právní úpravy.

9. Podle § 6 odst. 1 živnostenského zákona je všeobecnou podmínkou provozování živnosti fyzickými osobami, pokud tento zákon nestanoví jinak, jejich bezúhonnost.
10. Podle § 6 odst. 2 živnostenského zákona se za bezúhonnou *nepovažuje osoba, která byla pravomocně odsouzena pro trestný čin spáchaný úmyslně, jestliže byl tento trestný čin spáchán v souvislosti s podnikáním, anebo s předmětem podnikání, o který žádá nebo který ohlašuje, pokud se na ni nehledí, jako by nebyla odsouzena.*
11. Podle § 58 odst. 1 písm. a) živnostenského zákona živnostenský úřad zruší živnostenské oprávnění, jestliže podnikatel již nesplňuje podmínky podle § 6 odst. 1 písm. a) nebo b) tohoto zákona.
12. Podle § 57 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) je správní orgán vázán *rozhodnutím příslušného orgánu o předběžné otázce, které je pravomocné, popřípadě předběžně vykonatelné.*
13. Ze spisového materiálu soud zjistil, že žalobce byl rozsudkem Okresního soudu v Uherském Hradišti ze dne 1. 2. 2023, č. j. 8 T 141/2022-91, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Brně, ze dne 4. 4. 2023, č. j. 6 To 65/2023-122, uznán vinným z úmyslného spáchání přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. písm. a) trestního zákoníku, kterého se dopustil tím, že dne 2. 11. 2022 v 11:50 hod. v obci Březová na silnici č. 4984 ve směru na Strání řídil autobus r. z. 7Z2 7455, přičemž byl zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR, která zjistila, že řídil motorové vozidlo přesto, že mu byl Okresním soudem v Uherském Hradišti dne 22. 8. 2022 pod č. j. 8 T 74/2022 uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 24 měsíců, tj. do 8. 9. 2024. Žalobci byl uložen peněžitý trest ve výši 40 000 Kč a trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 26 měsíců.
14. Krajský soud se předně zabýval namítanou nepřezkoumatelností, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že by se jí soud musel zabývat z úřední povinnosti i nad rámec uplatněných žalobních námitek (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu [dále též „NSS“] ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35; judikatura správních soudů je dostupná na www.nssoud.cz). Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí prostě nelze věcně přezkoumat. Takové rozhodnutí by bylo nutno zrušit pro nepřezkoumatelnost, která může nastat buď pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. uvádí jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný).
15. Vychází-li krajský soud z výše uvedených závěrů, jakož i ze základních zásad vztahujících se k obsahovým náležitostem odůvodnění rozhodnutí, pak je zřejmé, že žalobou napadené rozhodnutí ani rozhodnutí živnostenského úřadu tyto základní obsahové náležitosti nepostrádá. Z odůvodnění rozhodnutí je možno seznat, jakými úvahami byl správní orgán ve své rozhodovací činnosti veden, jakými skutečnostmi se zabýval a jaké důvody jej vedly k vyslovení závěrů obsažených ve výsledném rozhodnutí. Z rozhodnutí jsou patrné závěry, které byly ve vztahu k žalobcem uplatněným námitkám zaujaty a na základě jakých konkrétních skutečností k nim správní orgán dospěl. Rozhodnutí netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, o čemž svědčí i skutečnost, že žalobce se závěry správních orgánů

obšírně polemizuje, a proto krajský soud mohl přistoupit k věcnému přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí.

16. Žalobce namítá nesprávnost, nezákonnost napadeného rozhodnutí a že toto zasahuje do ústavně zaručených základních práv a svobod. Řízení před žalovaným a živnostenským úřadem trpí dle žalobce vadami představujícími podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem.
17. Je třeba předeslat, že rozsah přezkumu napadeného rozhodnutí ve správním soudnictví je ovlivněn kvalitou a precizností uplatněných žalobních bodů: „*[M]íra precizace žalobních bodů do značné míry určuje i to, jaké právní ochrany se žalobci u soudu dostane. Čím je žalobní bod – byť i vyhovující – obecnější, tím obecněji k němu může správní soud přistoupit a posuzovat jej. Není naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta* (viz např. rozsudek rozšířeného senátu NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2162/2011 Sb. NSS). Žalobce formuloval některé žalobní námitky velmi obecným způsobem. Není tedy na soudu, aby za něj vyvíjel aktivitu a „vylepšoval“ žalobu vlastními argumenty.
18. Zdejší soud zhodnotil postup v řízení jak před živnostenským úřadem, tak před žalovaným a neshledal v postupu správních orgánů, jakož i v odůvodnění jejich rozhodnutí, žádná pochybení.
19. Skutkový stav nebyl dle žalobce dostatečně zjištěn – nebylo řádně odůvodněno, proč došlo ke zrušení živnostenské oprávnění. S touto námitkou se soud neztotožňuje. Bylo postaveno na jisto, že žalobce spáchal úmyslný trestný čin, a z napadeného rozhodnutí vyplývá, že právě v důsledku toho mu bylo zrušeno živnostenské oprávnění.
20. Žalobce nesouhlasí s důvodem zrušení živnostenského oprávnění na základě nesplnění podmínky bezúhonnosti. Jak však soud již výše uvedl, žalobce byl pravomocně odsouzen za úmyslný trestný čin, jehož následkem bylo zrušení živnostenského oprávnění. Formální podmínky, které musí být kumulativně splněny, aby osoba nebyla považována za bezúhonnou, byly splněny. Žalovaný a živnostenský úřad postupovali správně, pokud přistoupili ke zrušení živnosti žalobce, neboť ten nesplňoval zákonnou podmínku bezúhonnosti. Správní orgány tak byly povinny ověřit, zda je podmínka splněna či nikoli.
21. Trestná činnost dle žalobce nesouvisí s podnikáním a jsou dány výjimečné okolnosti, pro které by mu živnostenské oprávnění mělo být ponecháno.
22. K obsahu pojmu bezúhonnosti ve smyslu § 6 odst. 2 živnostenského zákona již existuje ustálená judikatura. V rozsudku ze dne 6. 6. 2019, č. j. 1 As 286/2018-26 (viz body 20 až 22 a tam citovanou judikaturu), ji NSS shrnul tak, že výklad § 6 odst. 2 živnostenského zákona je třeba provést se zřetelem na smysl a účel podmínky bezúhonnosti. Souvislost skutkové podstaty (respektive trestného činu) s podnikáním je tedy nutné vykládat s ohledem na aprobovanou činnost konkrétní podnikatelské osoby a tuto souvislost řádně zdůvodnit. Hlediskem posuzování musí vždy být to, zda povaha trestné činnosti osoby způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu konkrétní aprobované činnosti a zda by zásah do práva na podnikání nebyl v rozporu s principem proporcionality. Otázku, jestli má trestná činnost takovou souvislost s podnikáním (nebo předmětem podnikání), že způsobuje ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, je třeba zodpovědět v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění. NSS současně nezpochybnil, že

existují určité trestné činy, které budou pro svou obecnou povahu souviset s jakoukoliv podnikatelskou činností. Tato souvislost však musí být ve všech takových případech odůvodněna vztahem ke každé jednotlivé podnikatelské činnosti.

23. Omezení práva podnikat musí být přiměřené skutkovým okolnostem případu, přičemž rozhodující je, zda měla trestná činnost takovou souvislost s podnikáním, že způsobila ztrátu bezúhonnosti ve smyslu živnostenského zákona, kdy toto musí být posouzeno důsledně v kontextu konkrétní věci a živnostenského oprávnění (srov. rozsudek NSS ze dne 6. 6. 2019, č.j. 1 As 286/2018-26).
24. Podmínky pro nesplnění podmínky bezúhonnosti jsou dány rozhodnutím soudu a správní orgány nejsou oprávněny na jeho závěrech něco měnit, neboť jsou jeho rozhodnutím ze zákona vázány. Žalovaný se po splnění formální stránky správně zabýval materiální stránkou věci – zda žalobce spáchal trestný čin v souvislosti se svým podnikáním. Žalovaný se zabýval rovněž tím, zda případné zrušení živnostenského oprávnění (tedy zásah do práva na podnikání dle čl. 26 odst. 1 Listiny základních práv a svobod) nebude v rozporu s principem proporcionality – zda povaha trestné činnosti žalobce způsobuje obavu z dotčení základních práv a svobod třetích osob při výkonu této konkrétní a probrané činnosti. Úvahu o souvislosti trestných činů s podnikáním je nutno učinit s ohledem na smysl a účel podmínky omezující právo podnikat, který podle testu proporcionality nesmí být v rozporu s vhodností, šetrností a přiměřeností omezení práva podnikat (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 As 69/2008-50).
25. Správní orgány správně uvedly, že trestné činnosti, konkrétně přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. písm. a) trestního zákoníku, se žalobce dopustil tím, že dne 2. 11. 2022 řídil motorové vozidlo přesto, že mu byl Okresním soudem v Uherském Hradišti uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel na dobu 24 měsíců, tj. do 8. 9. 2024. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že živnostenský úřad při posouzení bezúhonnosti nahlédl u Okresního soudu v Uherském Hradišti do trestního spisu žalobce, přičemž zjistil, že v protokolu o hlavním líčení ze dne 1. 2. 2023 sp. zn. 8 T 141/2022 žalobce uvedl: *„Řidičský průkaz potřebuji pro svoji potřebu, pro zaměstnání, jsem OSVČ v oboru autobusové dopravy... Zákaz pro mě všeobecně znamená zákaz. Myslíte si, že když mi dáte zákaz, tak že já zruším autobusovou dopravu. (...) Fungování dopravy zajišťuju tak, jak můžu. (...) Autobusová doprava Bartko Bus s.r.o. a poté OSVČ na mé jméno. Mám 2 zaměstnance a 2 lidi na dohodu. Jsou to řidiči. (...) Mezinárodní dopravu teď nejezdíme, jezdíme pro České Dráhy.“* Společně s tímto protokolem je ve správním spise fotografie místa činu, na níž je zachycen řidič pan J. B. u zadní části autobusu. V úředním záznamu ze dne 2. 11. 2022 č. j.: KRPZ-123595-10/TČ-2022-151117 je v uvedeno: *„V serpentinovém stoupání se hlídka rozhodla otočit za protijedoucím autobusem zn. Iveco Bus Crossway, rz 7Z27455, barva bílá a jeho řidiče zkontrolovat. (...) přičemž hlídka disponovala poznatkem, že řidič takového autobusu by mohl mít vysloven zákaz řízení motorových vozidel. (...) byl řidič dle ust. § 124 odst. 12 písm. h) zák. č. 361/2000 Sb. ze strany hlídky vyzván k předložení dokladů předepsaných pro řízení a provoz motorového vozidla.“* Vzhledem k uvedenému dospěl soud shodně se správními orgány k závěru, že žalobce se protiprávního jednání dopustil v postavení osoby samostatně výdělečně činné, a to jako podnikatel, resp. provozovatel autobusové dopravy. Předmětný autobus slouží k podnikání žalobce v autobusové dopravě a žalobce jej sám řídil, přestože věděl, že u byl soudem uložen zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, čímž se dopustil svého protiprávního jednání.

26. Soud se tak ztotožňuje se závěry žalovaného, že pokud žalobce spáchal trestný čin při řízení vozidla – což sám uznává – znamená to, že se dopustil trestného činu v souvislosti s jeho podnikatelskou činností, čímž došlo k naplnění podmínky materiálního znaku ztráty bezúhonnosti. Nelze než souhlasit se žalovaným, že není v zájmu České republiky, aby se podnikatelé na základě živnostenského oprávnění dopouštěli protiprávních činů (je důvod pro zákonné ustanovení podmínky bezúhonnosti). Omezit právo na podnikání v takovém případě živnostenský zákon neumožňuje. Správní orgány tak správně dospěly k závěru, že ve spojení s testem proporcionality je na místě živnostenské oprávnění žalobce ke koncesované živnosti „*Silniční motorová doprava...*“ zrušit. Pouze tak lze zamezit podnikateli dalšímu páčání trestné činnosti na základě živnostenského oprávnění.
27. Formální i materiální podmínky pro ztrátu bezúhonnosti tedy byly kumulativně naplněny. Existuje zde jednoznačný vztah mezi trestným činem žalobce a jeho podnikatelskou aktivitou. Trestná činnost žalobce vzbuzuje obavu z narušení zájmů a práv třetích osob. S ohledem na uvedené tak žalovaný správně považoval za vhodné omezit právo žalobce podnikat po dobu trvání odsouzení, čímž bude chráněn veřejný zájem na dodržování soudního rozhodnutí, příp. práva třetích osob jako účastníků silničního provozu.
28. Žalovaný rovněž správně zhodnotil, zda bude či nebude zrušení předmětné živnosti pro žalobce likvidační – zrušení živnostenského oprávnění likvidační nebude, neboť žalobce jako podnikající fyzická osoba má volnou živnost s předmětem podnikání „*Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona*“. Ztráta podmínky bezúhonnosti se této volné živnosti netýká, neboť spáchaný trestný čin neměl na tuto živnost žádnou vazbu.
29. Žalobce namítá, že podnikání je jeho jediný zdroj příjmů, má povinnost živit rodinu a je mu stanoveno výživné. Soud k tomuto uvádí, že nelze odhlédnout od toho, že žalobce řídil motorové vozidlo, přestože věděl, že mu byl soudem udělený zákaz řízení a spáchal tak úmyslný trestný čin. Bylo právě na žalobci, aby si uvědomil, že má povinnost živit rodinu, být dostatečně zodpovědný a dodržet soudem stanovenou lhůtu. Pakliže žalobce trest udělený soudem nerespektoval, nemohl očekávat, že mu nebude udělen další trest, ať již v rámci trestního řízení, či řízení před živnostenským úřadem. Soud tak může postupu správního orgánu jen přisvědčit.
30. Krajský soud proto uzavírá, že žalovaný i živnostenský úřad postupovali správně, pokud vyhodnotili, že žalobce nesplňuje podmínku bezúhonnosti, a v důsledku toho přistoupili ke zrušení živnostenského oprávnění žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

31. Soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 27. listopadu 2024

Zuzana Bystřická
předsedkyně senátu